

Kwalifikacja cząstkowa na poziomie szóstym Polskiej Ramy Kwalifikacji i europejskich ram kwalifikacji

Zarządzanie danymi cyfrowymi w środowisku zawodowym z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych

Status: włączona funkcjonująca

Rodzaj: cząstkowa

Kategoria: wolnorynkowe

Data włączenia do ZSK: 2023-12-06

Dokument potwierdzający nadanie kwalifikacji: Certyfikat kwalifikacji wolnorynkowej

Krótką charakterystyka kwalifikacji

Osoba, która posiada kwalifikacje samodzielnie, zgodnie z własnymi potrzebami i rozwiązując nierutynowe problemy, wyjaśnia swoje potrzeby informacyjne, wykonuje złożone wyszukiwania w celu znalezienia danych, informacji i treści w środowiskach cyfrowych. Zgodnie z potrzebami wyjaśnia, jak uzyskać dostęp do tych informacji i jak nawigować między nimi, a także przeprowadza analizę, porównanie i ocenę wiarygodności oraz rzetelności źródeł danych, informacji i treści cyfrowych. Samodzielnie wybiera dane, informacje i treści, organizuje je wg. narzuconych lub opracowanych wzorców w środowiskach cyfrowych, wybiera odpowiednie narzędzia komunikacji do danego kontekstu, dzieli się informacjami i zasobami z wykorzystaniem technologii cyfrowych, potrafi kształtować warunki pracy własnej zgodnie z własnym bezpieczeństwem i ochroną środowiska, w tym wykorzystując maszyny wirtualne oraz VPN. Posiada narzędzia do bezpiecznego komunikowania się za pomocą narzędzi cyfrowych, w tym z wykorzystaniem narzędzi do marketingu cyfrowego, ze szczególnym naciskiem na media społecznościowe, a także komunikatorów, oraz współdzielonych dokumentów w warunkach zawodowych i prywatnych. Posiadacz niniejszej kwalifikacji analizuje dane uzyskiwane z menedżerów reklam i innych, cyfrowych narzędzi marketingowych oraz wykorzystuje je do zwiększenia zasięgu zaprojektowanych kampanii reklamowych, np. usług lub produktów oferowanych przez przedsiębiorstwo, w którym pracuje taka osoba.
Posiadanie kwalifikacji "Zarządzanie TIK" wspomaga rozwój zawodowy, w ramach uczenie się przez całe życie. Legitymowanie się tą kwalifikacją będzie potwierdzeniem dysponowania kompetencjami niezbędnymi do aktywnego wykorzystywania komputera i Internetu na poziomie wyższym-średniozaawansowanym, które stały się nieodłącznym elementem życia zawodowego.

Informacje o kwalifikacji

Grupy osób, które mogą być zainteresowane uzyskaniem kwalifikacji

Kwalifikacja adresowana jest do osób, których wiedza i umiejętności dotyczące obsługi komputera są na wyższym średniozaawansowanym poziomie, które w świecie cyfrowym działają niezależnie, zgodnie z własnymi potrzebami, które potrafią rozwiązywać dobrze zdefiniowane i nierutynowe problemy. Wśród grup docelowych mogą znaleźć się osoby: - aktywne zawodowo - które w swojej pracy zawodowej wykorzystują średnio zaawansowane kompetencje komputerowe np. pracownik serwisu (wsparcie), redaktor portalu branżowego / bloger / youtuber - planujące zmianę swojego profilu zawodowego poprzez ukierunkowanie się na pracę wykorzystującą w większym stopniu komputery i zasoby internetowe; - zagrożone wykluczeniem społeczno-zawodowym, które znajdują się w grupie wykluczenia cyfrowego, które nie miały dotychczas możliwości formalnie potwierdzić swoich kwalifikacji; - podnoszące kwalifikacje zawodowe, które uczestniczą w zorganizowanych formach edukacji pozaszkolnej, w tym w szczególności osoby biorące udział w projektach finansowanych ze środków unijnych; - użytkujące komputery, które potrafią korzystać dla własnych potrzeb i na poziomie średniozaawansowanym z komputera i Internetu, ale ze względu na brak formalnego potwierdzenia, chcą udokumentować własne umiejętności; Pośrednio wykorzystaniem kwalifikacji mogą być również zainteresowani pracodawcy, nauczyciele szkolni i wykładowcy akademicki, przedstawiciele Zakładów Doskonalenia Zawodowego, doradcy zawodowi, pracownicy firm rekrutujących pracowników, a także trenerzy szkoleń komputerowych i aktywizacyjnych, którzy w sposób pośredni będą mogli wpłynąć na poziom kompetencji cyfrowych u osób korzystających z ich usług.

Typowe możliwości wykorzystania kwalifikacji

Osoba posiadająca kwalifikację będzie mogła ją wykorzystać w pracy, a także w procesie uczenia się przez całe życie, rozumianego jako podnoszenie kwalifikacji zawodowych i zwiększenie tym samym swojej pozycji konkurencyjnej na rynku pracy oraz w zwykłych czynnościach życia codziennego. W pracy ta kwalifikacja może zostać wykorzystana na stanowiskach średniego i wysokiego szczebla we wszystkich branżach w których wykorzystywane są narzędzia cyfrowe, w tym między innymi pracownikom działu HR, wsparcia technicznego w sektorze IT, nauczycielom zawodu i informatyki, pracownikom naukowym, pracownikom działów marketingu, analitykom danych lub pracownikom medycznym. Z uwagi na coraz większe znaczenie szeroko pojętego IT osoby posiadające kompetencje cyfrowe mają większe szanse zatrudnienia w każdym sektorze gospodarki - usługach, handlu, ale także nauce, kulturze, administracji publicznej, czy turystyce. Umiejętności potwierdzone tą kwalifikacją sprawdzą się zarówno w trakcie pracy stacjonarnej jak i zdalnej. Posiadanie tej kwalifikacji może również ułatwić otrzymanie zatrudnienia jej posiadaczowi oraz skrócić proces rekrutacji, gdyż nie będzie konieczności weryfikowania umiejętności potwierdzonych tą kwalifikacją. W procesie uczenia się przez całe życie ta kwalifikacja daje m.in. możliwość: - zaplanowania ścieżki kariery przez pracownika bądź doradcę zawodowego, - zwiększenie samodzielności, mobilności oraz elastyczności osoby posiadającej tę kwalifikację, - wybrania odpowiedniej dla siebie drogi rozwoju w sektorach wykorzystujących komputery i Internet, - rozwinięcie umiejętności w trakcie dalszego rozwoju kompetencji cyfrowych, - rozpoczęcie procesu zmiany profilu zawodowego pracownika, - rozwój osobisty zgodny z ideą nauki przez całe życie.

Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji i warunki przedłużenia jego ważności

5 lat. Po upływie 5 lat ponowne przystąpienie do walidacji

Zapotrzebowanie na kwalifikację

Kwalifikacja jest odpowiedzią na potrzebę, którą dostrzegamy na rynku. Kompetencje cyfrowe zgodnie z definicją Rady Europy to: "pewne, krytyczne i odpowiedzialne korzystanie z technologii cyfrowych i interesowanie się nimi do celów uczenia się, pracy i udziału w społeczeństwie. Obejmują one umiejętność korzystania z informacji i danych, komunikowanie się i współpracę, umiejętność korzystania z mediów, tworzenie treści cyfrowych (w tym programowanie), bezpieczeństwo (w tym komfort cyfrowy i kompetencje związane z cyberbezpieczeństwem), kwestie dotyczące własności intelektualnej, rozwiązywanie problemów i krytyczne myślenie". Technologia odnotowuje bardzo znaczący postęp na przestrzeni ostatnich lat. Korzystanie z różnego rodzaju sprzętu komputerowego jest na porządku dziennym, więc mogłoby się wydawać, że każdy posiada odpowiedni zakres wiedzy potrzebnej do prawidłowego jej wykorzystania. Wiele polskich jak i europejskich raportów wskazuje na deficyt kompetencji cyfrowych. Jedną z takich publikacji prezentujących poziom kompetencji cyfrowych jest powstała na zlecenie Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. publikacja pn. "Kompetencje 4.0 część I Cyfrowa transformacja rynku pracy i przemysłu w perspektywie roku 2030." [Warszawa, lipiec 2020]. Ekspertcy w wyżej wymienionej publikacji oceniają, że występuje duży deficyt kompetencji cyfrowych (ok. 62%) co przekłada się na problemy związane z rekrutacją pracowników z takimi kompetencjami cyfrowymi. Te niedobory w kwestii kompetencji cyfrowych mają negatywny wpływ na plany rozwojowe firm - jak podkreślają eksperci Capgemini - hamują one skalę i zakres rozwoju przedsiębiorstw, co w praktyce może powodować utratę przewagi konkurencyjności. Natomiast z komunikatu Komisji Europejskiej pt. "Kształtowanie cyfrowej przyszłości Europy" (powołujących się na dane z dokumentu informacyjnego: "Skills for a Digital World", OECD, 2016) wynika, że ponad 90% stanowisk pracy wymaga posiadania co najmniej podstawowych umiejętności cyfrowych. W ich skład wchodzi: 1) Rozumienie informacji cyfrowej i komunikacja (czytanie, pisanie, liczenie, umiejętności komunikacyjne, rozumienie podstawowych przepisów prawa i zasad etycznych dotyczących korzystania z ICT) 2) Zarządzanie IT i cyberbezpieczeństwo (podstawowa obsługa urządzeń cyfrowych, obsługa oprogramowania, ochrona danych osobowych, zdrowe korzystanie z ICT, ekologiczne aspekty z korzystania z ICT) 3) Zarządzanie informacją (wyszukiwanie, przeglądanie, filtrowanie, ocena, odzyskiwanie i archiwizowanie informacji) 4) Cyfrowa komunikacja (interakcje głosowe, tekstowe, poczta elektroniczna, media społecznościowe; aktywność obywatelska online, netykieta i cyfrowa tożsamość). Bazując na powyższym można wnioskować, że zapotrzebowanie na proponowane przez nas kwalifikacje jest duże, gdyż każdy potencjalny pracownik powinien je posiadać. Badania OECD wskazują, że średnio 40% pracowników biurowych korzysta z oprogramowania biurowego nie mając umiejętności pozwalających na skuteczne wykorzystywanie takich programów. Natomiast dane statystyczne GUS ogólne umiejętności komputerowe Polaków korzystających z Internetu w wieku 16- 74, przedstawiają następująco: - poziom niski 31,5%; - poziom podstawowy 24,1%; - poziom ponadpodstawowy 26,1%. /Publikacja GUS: Społeczeństwo informacyjne w Polsce w 2020 r.; Warszawa, Szczecin 2020 r./ Bazując na różnych danych statystycznych przytaczanych w tym opisie zapotrzebowania możemy wyszczególnić grupy, które mogą być

zainteresowane nabyciem tej, a także tych na wyższych poziomach kwalifikacji są to m.in. osoby aktywne zawodowo, osoby podnoszące kwalifikacje zawodowe, osoby, które chcą potwierdzić posiadane umiejętności komputerowe np. seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami, osoby zagrożone wykluczeniem społeczno-zawodowym. Jak wskazuje projekt Programu Rozwoju kompetencji cyfrowych przedstawiony do konsultacji przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów [lipiec 2022 r.]. "niski poziom kompetencji cyfrowych polskiego społeczeństwa może się odbić negatywnie na skali i tempie transformacji cyfrowej i wzroście gospodarczym, jak również mniejszym komfortie życia obywateli (...) Pandemia Covid-19 pokazała, jak cennym zasobem są dojrzałe usługi cyfrowe oraz jak istotne są podstawowe i zaawansowane umiejętności cyfrowe, które umożliwiają podtrzymanie działania społeczeństwa i gospodarki." Raport rozróżnia wykluczenie cyfrowe jako pierwotne i wtórne, zaznaczając przy tym, że coraz mniejszy wpływ na wykluczenie cyfrowe ma brak technicznych możliwości częściej jest to poziom szeroko pojętych kompetencji, będące wynikiem kombinacji postaw, umiejętności, wiedzy. Według przytoczonych danych aż 64% nie korzystających z Internetu nie odczuwa takiej potrzeby. Zapotrzebowanie na tę grupę kwalifikacji potwierdzają opinie zarówno pracodawców, jak i duża liczba chętnych zainteresowanych taką tematyką szkoleń. Zgodnie ze statystykami mapadotacji.pl obecnie w kończącej się perspektywie finansowania na lata 2014-2020 w ramach środków unijnych było zrealizowanych 4733 projektów, które kształciły kompetencje ICT. /Źródło:https://mapadotacji.gov.pl/projekty/?search-s=kursy%20ICT&searchyears=526&page_no=4 - stan na dzień 27.12.2021 r./ Natomiast zgodnie ze statystykami RIS w 2021 r. zrealizowano 12944 szkoleń z obszaru "Informatyka i wykorzystanie komputerów" /Źródło:<https://stor.praca.gov.pl/portal/resources/ris/statystyki/IKsztalcenWgObszaruZPodzialemTeryt?rok=2021&czyMiejscowosci=true&kodObszaru=15&nazwaObszaru=Informatyka%20i%20wykorzystanie%20komputer%C3%B3w&czySzkolenia=true> - stan na dzień 27.12.2021 r./ W ubiegłych latach w tym samym obszarze zrealizowanych było: w 2019 r. 13496 szkoleń, natomiast w 2020 r. 13488 szkoleń. Statystyki RIS pokazują, że rokrocznie jest duże zapotrzebowanie na tego typu szkolenia, a każde z nich kończy się wydaniem dokumentu potwierdzającego nabyte kompetencje. Analizując statystyki na przestrzeni ostatnich 3 lat widzimy potrzebę doskonalenia umiejętności cyfrowych, a wdrożona w wielu zakładach pracy praca zdalna zmotywowała wielu pracowników do podniesienia poziomu obsługi komputera z uwagi na pracę zawodową. Trwająca od 2020 r. pandemia COVID-19 stała się katalizatorem zmian. Z jednej strony sprawiła, że telepraca i kształcenie na odległość należą już do codzienności milionów ludzi w UE, z drugiej natomiast ujawniła ograniczenia związane z obecnym stopniem gotowości cyfrowej, a także negatywnie wpłynęła na możliwości zatrudnienia wielu osób. Pracownicy chcąc być bardziej konkurencyjni na rynku potrzebują narzędzia, które da im w wiarygodny sposób udokumentować swoje umiejętności, kompetencje komputerowe zdobyte na kursach, albo w praktyce, certyfikatem na potrzeby zatrudnienia. Szczególnie jest to istotne z punktu widzenia osób dorosłych, w tym osób starszych, które umiejętności komputerowe nabywały w procesie edukacji pozaformalnej lub nieformalnej. Równie ważne jest to dla osób, które się przebranżawiają. Z tego powodu ważnym jest, aby szkolenia kończyły się walidacją, aby dawały uczestnikom realną możliwość udokumentowania swoich kwalifikacji. W związku z tym przewidywane zapotrzebowanie na tę kwalifikację może być na poziomie ok. 1000 rocznie. Jak wskazuje przytoczona w raporcie "Wykluczenie cyfrowe podczas pandemii" teza, że "korzystanie z Internetu sprzyja posiadaniu pracy" niwelowanie wykluczenia cyfrowego wśród grup defaworyzowanych jest szczególnie istotne. Potencjał edukacyjny sieci oraz coraz większe możliwości pracy zdalnej, przy rosnących wymaganiach cyfrowych wśród pracodawców sprawiają, że umiejętności związane z obsługą komputera, umiejętności ICT zwiększają szansę zatrudnienia. W związku z tym działania nakierowane na likwidację wykluczenia cyfrowego powinny być priorytetem zwłaszcza wśród grup biernych zawodowo, do której zaliczają się osoby niepełnosprawne. Posiadanie potwierdzonych certyfikatem umiejętności ICT pozwoli realnie zmienić tę sytuację. Europejska polityka na rzecz osób z niepełnosprawnościami opisana w

Europejskiej Strategii w sprawie niepełnosprawności zwraca uwagę, że zatrudnienie osób z niepełnosprawnością stanowi jeden z pięciu głównych priorytetów polityki przyszłych działań. Uwolnienie potencjału i talentów osób z niepełnosprawnościami będzie korzystne dla jednostek, gospodarki oraz spójności całego społeczeństwa, dlatego ważne jest, aby one nabywały kwalifikacje i mogły je potwierdzić rzetelnym dokumentem. Unijna dyrektywa kładzie szczególny nacisk na równe traktowanie w zakresie zatrudnienia i pracy, co znacząco powinno przyczynić się do wspierania równych praw osób z niepełnosprawnościami w obszarze zatrudnienia. Działania określone przez Unię Europejską wskazują, że należy poczynić większe starania, aby zapewnić osobom z niepełnosprawnościami lepsze wyniki na rynku pracy. Włączenie do rejestru ZSK proponowanych przez nas kwalifikacji da możliwość udokumentowania osobom z niepełnosprawnościami swoich kompetencji, a tym samym zwiększy ich szanse na rynku pracy, szczególnie w czasie, gdy praca zdalna jest tak powszechna. Do grupy osób wykluczonych cyfrowo zalicza się również kobiety bierne zawodowo w wieku 45-64. Statystyki GUS wskazują, że kobiet powyżej 50 r.ż. biernych zawodowo jest 62% to jest 5,68 mln. Jest to równie spora grupa do "ucyfrowienia", które może się przełożyć w przyszłości na ich aktywizację zawodową. W tej grupie kobiet są matki, które wychowały swoje dzieci i teraz mają możliwość powrotu na rynek pracy, są również kobiety, które chcą się przebranżowić, bo ciężko im znaleźć pracę w wyuczonym zawodzie. Kobiety z tej kategorii wiekowej są bardzo aktywnymi odbiorcami szkoleń finansowanych ze środków unijnych, więc zakładamy, że będą również odbiorcami kwalifikacji, która potwierdzi ich wiedzę i umiejętności na wybranym poziomie i podniesie atrakcyjność na rynku pracy, pomoże w przebranżowieniu. Różnice w poziomie cyfryzacji grup społecznych szczególnie uwidoczniły się w 2020 r, gdy wiele osób zostało zmuszonych do przejścia na pracę lub naukę zdalną oraz komunikację za pośrednictwem Internetu. Pandemia zwiększyła w Polsce odsetek osób pracujących zdalnie z 4,3% do 14,2% ale w porównaniu z innymi krajami europejskimi Polska jest pod tym względem na przedostatnim miejscu w całej UE. Z raportu "The Future of Jobs Report 2020" zawierającego rezultaty badań Światowego Forum Ekonomicznego (http://www3.weforum.org/docs/WEF_Future_of_Jobs_2020.pdf) wynika, że światowy rynek pracy w najbliższych latach czeka dalsze zmiany - aż 84% pracodawców jest gotowych zdigitalizować procesy pracy, z potencjałem przeniesienia 44% swojej siły roboczej do pracy zdalnej. Tymczasem - jak wskazują kontrolerzy Europejskiego Trybunału Obrachunkowego - już teraz w przypadku ponad 90% stanowisk pracy wymagana jest zdolność obsługi komputera i poruszania się w sieci, i mowa tutaj nie tylko o tradycyjnej "pracy zza biurka", ale także o pracownikach technicznych czy sprzedawcach. Prognozy koncepcji pracy na rok 2030 zaprezentowane przez portal Olx kładą nacisk na umiejętności ICT, a także ciągły rozwój w tej materii. /Źródło: Olx. Praca, Prognozy przyszłości. Know how 2021/ Podobne stanowisko prezentuje raport "Kompetencje przyszłości, jak je kształtować w elastycznym systemie edukacyjnym" powstały we współpracy Polskiego Funduszu Rozwoju, Google i DELab Uniwersytetu Warszawskiego. W raporcie zaznaczono, że podstawowe umiejętności posługiwania się technologiami cyfrowymi w codziennej pracy, zwłaszcza w dziedzinie rozwiązywania problemów i wyszukiwania informacji są kompetencjami o rosnącym znaczeniu na rynku pracy, w Europie do 2030 r. popyt na nie wzrośnie o 65%. Ten sam raport przedstawia prezentację opinii studentów jak obecnie wygląda, na jakim poziomie jest nauka kompetencji cyfrowych: 48% badanych uważa, że jest na podstawowym poziomie, 14% ocenia swoje kompetencje świetnie, natomiast 31% uważa, że w ogóle ich nie posiada, zaś 7% badanych nie jest w stanie określić poziomu swoich kompetencji ICT. Ta kwalifikacja daje pracownikom możliwość rzetelnego potwierdzenia swoich umiejętności. Certyfikat potwierdzający umiejętności opisane w niniejszej kwalifikacji będzie atrakcyjny z punktu widzenia uczniów i absolwentów szkół branżowych, szkół zawodowych, gdyż duże zapotrzebowanie na umiejętności obsługi komputera są obserwowane w branżach zawodowych, np. branża budowlana. W raportach z badań: "Bilans kompetencji w branży budowlanej i architektonicznej" /Raport Centrum Ewaluacji i Analiz Polityk Publicznych oraz

Interdyscyplinarne Centrum Badań i Rozwoju Organizacji Uniwersytet Jagielloński na zlecenie UM Kraków/, oraz "Bilans kompetencji szkolnictwa zawodowego i technicznego w branży budowlanej"/Raport WUP Kraków/ podstawowa obsługa komputera jest wymieniana zarówno w kompetencjach wymaganych obecnie i w kompetencjach, które będą wymagane w przyszłości. Raporty zgodnie podkreślają, że te kompetencje to takie niezbędne minimum dla każdego pracownika, które na przestrzeni lat będą rozwijane, szczególnie te w zakresie obsługi programów komputerowych oraz maszyn. Każdy pracownik, nawet ten niewykwalifikowany powinien posiadać podstawową umiejętność obsługi komputera i programów komputerowych. Te umiejętności są nabywane w procesie kształcenia w większości szkół branżowych, ale absolwenci nie mają dodatkowego dokumentu, który by potwierdzał takie umiejętności. Założeniem ZSK jest danie możliwości m.in. uczniom szkół branżowych, potwierdzenia nabytych przez nich kwalifikacji poprzez przystąpienie do walidacji, która potwierdzi ich kwalifikacje. Grupą odbiorców dla proponowanych przez nas kwalifikacji w naszej opinii będą również seniorzy, wynika to z faktu, że społeczeństwo się starzeje, a tym samym zmienia się też struktura rynku pracy. Prognozy Eurostatu zakładają, że "w latach 2018-2100 odsetek ludności w wieku produkcyjnym będzie spadał do roku 2100, a osoby starsze będą prawdopodobnie stanowiły rosnący udział ogółu ludności. Do 2100 r. odsetek osób w wieku 65 lat i starszych wzrośnie do 31,3 % ogółu ludności UE, w porównaniu z 19,8 % w 2018 r." Analizując sytuację Polski ostatnich lat obserwujemy, że: "w końcu 2018 r. liczba ludności Polski wyniosła 38,4 mln, w tym ponad 9,5 mln stanowiły osoby w wieku 60 lat i więcej (niespełna 25%). W latach 1989-2018 liczba osób w starszym wieku wzrosła o ponad 3,9 mln, w tym największy liczebny wzrost o niespełna 1 mln odnotowano dla grupy 65-69 latków. Udział osób w wieku co najmniej 60 lat w ogólnej populacji wzrósł o ponad 10 punktów procentowych, tj. z 14,7% w 1989 r. do 24,8% w 2018 r. (w tym czasie odsetek dzieci i młodzieży zmniejszył się o ok. 12 p. proc.)". Zmiany, które zachodzą w społeczeństwie zwiększają potrzebę aktywności zawodowej osób starszych. Pandemia Covid 19 obnażyła codzienną rzeczywistość seniorów, jak pokazuje raport Federacji Konsumentów /Publikacja: "Wykluczenie cyfrowe podczas pandemii" (styczeń 2021 r)/ wykluczenie cyfrowe ma w Polsce obecnie twarz seniora. Dla seniorów kluczowe okazały się ograniczenia w dostępie do sklepów, urzędów, placówek pocztowych i bankowych (czyli wszędzie tam, gdzie do tej pory chodzili osobiście), a także do przychodni lekarskich. W obliczu tych ograniczeń niektórzy seniorzy stali się "niewidzialni" - nastąpiło ich wykluczenie cyfrowe. Dlatego istotnym jest aby również podnosić ich umiejętności ICT, będzie to miało pozytywny wpływ zarówno na ich życie prywatne, ale też zwiększy ich atrakcyjność dla pracodawców i wydłuży ich okres aktywności zawodowej. Srebrna gospodarka zakłada ciągły rozwój seniorów, szczególnie w wieku 65+, wiele programów jest skierowanych na wzmocnienie potencjału osób starszych (np. program Aktywni+). Obecnie głównym motywatorem dla osób w tym wieku do dalszego kształcenia jest: utrzymywanie więzi i integracja społeczna, a tym samym wyeliminowanie takich czynników jak izolacja i poczucie samotności. Pandemia Covid-19 pokazała jak ważne są umiejętności ICT, niejako wymusiła na osobach starszych, do tej pory sceptycznie nastawionych do obsługi komputera zaznajomienie się z tą dziedziną. Starsi ludzie niepewnie poruszają się w obszarze umiejętności obsługi komputera, jest wiele barier z którymi muszą się zmierzyć. Na pewno nie pomagają w budowaniu zaufania do tej tematyki ciągłe informacje w mediach o oszustwach na jakie narażone są osoby starsze, dlatego seniorzy decydując się na kurs/ szkolenie chcą aby kończyło się walidacją, aby było wiarygodnym potwierdzeniem ich kompetencji. Chcą rzetelnej, sprawdzonej wiedzy, która pozwoli im czuć się bezpiecznie w środowisku informatycznym, w sieci, która pozwoli im uniknąć potencjalnych zagrożeń. Umiejętności potwierdzone tą kwalifikacją, a także pozostałymi proponowanymi przez nas, będą atrakcyjne dla seniorów, gdyż pozwolą im zweryfikować swoją wiedzę i umiejętności, a tym samym wydłużyć czas ich aktywności zawodowej i być atrakcyjnymi dla potencjalnych pracodawców. Wzrośnie również wartość kursów/ szkoleń, które będą przygotowywać do certyfikacji zgodnej z wytycznymi PRK/ERK. Posiadanie proponowanych przez nas

kwalifikacji jest ważne dla wszystkich, którzy obsługują komputery i korzystają z Internetu ze względu na bezpieczeństwo. W 2020 r. CERT Polska zarejestrował 10420 incydentów dotyczących cyberbezpieczeństwa, co stanowiło wzrost o 60,7 proc. w porównaniu do roku 2019 r. Najpopularniejszym typem incydentu był phishing (wyłudzenie danych poufnych) — stanowił aż 73 proc. wszystkich incydentów. Zaobserwowano wzrost zgłoszeń o 116 proc. w porównaniu lat 2020 i 2019. (Publikacja: Krajobraz bezpieczeństwa polskiego internetu. Raport roczny z działalności CERT Polska 2020). Jeżeli osoby będą świadome zagrożeń jakie czyhają na nich w wirtualnym świecie łatwiej będzie się im przeciwstawić. Będąc bardziej świadomym użytkownikiem, częściej zapalają się przysłowiowe "czerwone lampki" i łatwiej zidentyfikować zagrożenia i ich unikać. Przystąpienie do walidacji tej kwalifikacji pozwoli uczestnikom potwierdzić swoją wiedzę i umiejętności, co przełoży się na realne wykorzystanie jej w rzeczywistości. Ważnym tutaj do zasygnalizowania jest też fakt, że następuje proces dezaktualizacji wiedzy i umiejętności, które posiadamy - specjaliści określają, że następuje on w przeciągu 5 lat od nabycia wiedzy. Sektor ICT jest szczególnie narażony na ten proces, gdyż rozwój technologiczny postępuje nieustannie, a tym samym wymaga to częstego uaktualniania wiedzy i umiejętności ICT. Ok 30% pracowników sektora ICT deklaruje poczucie utraty rynkowych kompetencji. Z danych przytoczonych w publikacji Kompetencje 4.0 wynika, że ok 70% dorosłych pracowników powinno nabyć co najmniej podstawowe umiejętności cyfrowe, aby móc rzetelnie pracować. Koncepcja uczenia się przez całe życie zakłada nieustanny rozwój człowieka. Jednostka przez całe życie nabywa nową, poszerza posiadaną wiedzę w zależności od indywidualnych potrzeb. Jest to szczególnie ważny proces dla każdego człowieka, gdyż postęp technologiczny postępuje bardzo szybko i aby za nim nadążyć trzeba być nieustannie otwartym na własny rozwój. Proponowane przez nas kwalifikacje, pozwolą zweryfikować wiedzę i umiejętności i będą czytelne dla każdego potencjalnego pracodawcy (zarówno krajowego jak i zagranicznego). Fundacja Digital Europe opracowuje kilka kwalifikacji opisujących wykorzystanie technologii komputerowych w pracy na różnych poziomach zaawansowania. W tych kwalifikacjach występują zestawy lub komponenty zestawów efektów uczenia się o zbliżonym znaczeniu i opisie, lecz na każdym etapie dotyczą innego poziomu umiejętności komputerowych. Osoby zainteresowane mogą je nabywać po kolei, wraz z rozwojem swoich umiejętności ICT bądź wybrać jedną z nich, w zależności od indywidualnych potrzeb i oczekiwań.

Odniesienie do kwalifikacji o zbliżonym charakterze oraz wskazanie kwalifikacji ujętych w ZRK zawierających wspólne zestawy efektów uczenia się

W systemie ZSK istnieją kwalifikacje o zbliżonym charakterze ale na niższych poziomach PRK, które nie zawierają efektów uczenia się opisanych w niniejszej kwalifikacji. Posiadana kwalifikacja może stanowić rozwinięcie umiejętności pozyskanych w drodze uczenia przez całe życie i potwierdzonych przez inne kwalifikacje na niższych poziomach PRK.

Wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację

1. Etap weryfikacji
1.1. Metody
Możliwe do stosowania metody walidacji to: - obserwacja w warunkach symulowanych, - obserwacja w warunkach rzeczywistych, - wywiad swobodny, - test teoretyczny. Weryfikacja efektów uczenia się składa się z części praktycznej (np. obserwacji w warunkach symulowanych lub rzeczywistych, wywiadu swobodnego) oraz części teoretycznej (np. pisemnego testu teoretycznego) zgodnych z efektami uczenia się dla kwalifikacji rynkowej.

1.2. Zasoby kadrowe

Komisja walidacyjna składa się minimum z 2 osób spełniających następujące warunki: asesor - ukończone studia kierunkowe na kierunku informatyka lub pokrewnym (akceptowane są również uprawnienia trenera szkoleń z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT), kursy/szkolenia z zakresu TIK i/lub równoważne szkolenia specjalistyczne (np. z cyberbezpieczeństwa, OSINT-u, CCNA od poziomu 4 wzwyż)) posiadający minimum 2 lata doświadczenia w nauczaniu osób dorosłych oraz przewodniczący komisji walidacyjnej z decydującym głosem w sprawie wyniku walidacji (podejmuje decyzję o wyniku walidacji po weryfikacji dokumentacji przeprowadzonej walidacji przez asesora) - ukończone studia kierunkowe na kierunku informatyka lub pokrewnym, minimum 5 lat doświadczenia w uczeniu osób dorosłych oraz minimum 3 lata doświadczenia w przeprowadzaniu walidacji i/lub tworzeniu testów.

1.3. Sposób organizacji walidacji oraz warunki organizacyjne i materialne
Czas trwania walidacji jest określony przez instytucję certyfikującą i jest dostosowany do liczby zadań praktycznych i teoretycznych przeznaczonych do walidacji. Walidacja odbywa się stacjonarnie albo zdalnie pod nadzorem asesora zgodnie z wytycznymi instytucji certyfikującej, gdzie minimum wytycznych określono poniżej. Instytucja certyfikująca zapewnia udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami i posiada wytyczne ich zastosowania. Udogodnienia są dostosowane do rodzaju niepełnosprawności kandydata. Instytucja certyfikująca przeprowadzająca walidację zapewnia lokal o odpowiednich warunkach do przeprowadzenia walidacji, z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami (w przypadku walidowania takich osób). Bezwzględnie powinny być spełnione warunki związane z zapewnieniem samodzielności pracy zdającego. W sali podczas trwania walidacji mogą znajdować się wyłącznie osoby autoryzowane. Instytucja certyfikująca odpowiada za poprawność identyfikacji zdającego (weryfikacja tożsamości na podstawie dokumentu tożsamości ze zdjęciem).

2. Etap identyfikowania i dokumentowania efektów uczenia się
Instytucja certyfikująca może zapewniać wsparcie dla kandydatów prowadzone przez doradcę walidacyjnego w zakresie identyfikowania posiadanych efektów uczenia się. Korzystanie z tego wsparcia nie jest obowiązkowe.
2.1. Metody
Etap identyfikowania i dokumentowania efektów uczenia się może być realizowany w oparciu o dowolne metody służące zidentyfikowaniu posiadanych efektów uczenia się.
2.2. Zasoby kadrowe
Doradca walidacyjny.
Funkcję doradcy walidacyjnego może pełnić osoba, która posiada: - doświadczenie w weryfikowaniu efektów uczenia się lub ocenie kompetencji, - umiejętność stosowania metod i narzędzi wykorzystywanych przy identyfikowaniu i dokumentowaniu kompetencji, - wiedzę dotyczącą kwalifikacji dotyczących posługiwania umiejętnościami ICT.
2.3. Sposób organizacji walidacji oraz warunki organizacyjne i materialne etapu identyfikowania i dokumentowania
Instytucja certyfikująca, która zdecyduje się na wsparcie osób w procesie identyfikowania i dokumentowania, zapewnia warunki umożliwiające im indywidualną rozmowę z doradcą walidacyjnym.

Informacje dodatkowe

Podstawa prawna włączenia kwalifikacji do ZSK

Na podstawie Obwieszczenia Ministra Cyfryzacji z dnia 2023-10-27 r. w sprawie włączenia kwalifikacji rynkowej >Zarządzanie danymi cyfrowymi w środowisku zawodowym z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych< do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (Monitor Polski z dnia 2023-12-06 r., poz. 1338)

Data rozpoczęcia funkcjonowania kwalifikacji w ZSK

2024-05-22

Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji (w godzinach)

570

Termin dokonywania przeglądu kwalifikacji

Nie rzadziej niż raz na 10 lat

Termin następnego przeglądu kwalifikacji

2033-12-06

Kod dziedziny kształcenia

482 - Zastosowanie komputerów

Kod PKD (wg klasyfikacji 2007)

85.59.B - Pozostałe pozaszkolne formy edukacji, gdzie indziej niesklasyfikowane

Kod kwalifikacji (od 2020 roku)

14088

Streszczenie opinii uzyskanych podczas konsultacji projektu kwalifikacji

Kwalifikacja uzyskała niejednoznaczną opinię na etapie opinii specjalistów, a następnie na podstawie uzyskanych opinii została zmodyfikowana przez Wnioskodawcę, aby odpowiadać na aktualne i prognozowane potrzeby rynku pracy.

Efekty uczenia się**Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się**

Osoba, która posiada kwalifikację rynkową, samodzielnie, zgodnie z własnymi potrzebami i rozwiązując nierutynowe problemy, wyjaśnia swoje potrzeby informacyjne, wykonuje złożone wyszukiwania w celu znalezienia danych, informacji i treści w środowiskach cyfrowych. Zgodnie z potrzebami wyjaśnia, jak uzyskać dostęp do tych informacji i jak nawigować między nimi, a także przeprowadza analizę, porównanie i ocenę wiarygodności oraz rzetelności źródeł danych, informacji i treści cyfrowych. Samodzielnie wybiera dane, informacje i treści, organizuje je według narzuconych lub opracowanych wzorców w środowiskach cyfrowych, wybiera odpowiednie narzędzia komunikacji do danego kontekstu,

dzieli się informacjami i zasobami z wykorzystaniem technologii cyfrowych, potrafi kształtować warunki pracy własnej zgodnie z własnym bezpieczeństwem i ochroną środowiska, w tym wykorzystując maszyny wirtualne oraz VPN. Posiada narzędzia do bezpiecznego komunikowania się za pomocą narzędzi cyfrowych, w tym z wykorzystaniem narzędzi do marketingu cyfrowego, ze szczególnym naciskiem na media społecznościowe, a także komunikatorów, oraz współdzielonych dokumentów. Posiadacz kwalifikacji rynkowej analizuje dane uzyskiwane z menedżerów reklam i innych, cyfrowych narzędzi marketingowych oraz wykorzystuje je do zwiększenia zasięgu zaprojektowanych kampanii reklamowych, np. usług lub produktów oferowanych przez przedsiębiorstwo, w którym pracuje posiadacz tej kwalifikacji. Osoba posiadająca kwalifikację rynkową rozumie złożone zagadnienia związane z budową komputerów klasy PC. Potrafi scharakteryzować rolę i ograniczenia systemu operacyjnego oraz aplikacji, a także weryfikuje uprawnienia w dostępie do plików, ograniczając tym samym dostęp pracowników do zasobów, których ci pracownicy nie potrzebują w trakcie wykonywanej pracy (np. dostęp do danych kadrowych dla pracownika działu sprzedaży). Posiadacz kwalifikacji potrafi opisać proces konfiguracji najważniejszych ustawień systemów operacyjnych oraz urządzeń peryferyjnych, w tym również urządzeń sieciowych. Ponadto taka osoba identyfikuje zagadnienia związane z funkcjonowaniem nośników danych, w tym partycje dyskowe i systemy plików, oraz potrafi dokonać konfiguracji tych urządzeń. W procesie wymiany danych wykorzystuje znane protokoły komunikacyjne, takie jak FTP, a do automatyzacji powierzonych zadań korzysta na firmowym komputerze z harmonogramu zadań systemu operacyjnego. Oprócz edycji plików tekstowych i arkuszy kalkulacyjnych z wykorzystaniem zaawansowanych narzędzi korzysta również z programów do edycji materiałów multimedialnych, rozróżnia formaty stratnej i bezstratnej kompresji plików, a także konwertuje pliki na inne formaty. Tworzy materiały reklamowe, a następnie analizuje ich jakość na podstawie otrzymanych danych cyfrowych pochodzących z menedżerów reklam i innych, cyfrowych narzędzi marketingowych, w tym z narzędzi do pogłębionej analizy profilu użytkowników przeglądających zasoby sieci. Osoba posiadająca tę kwalifikację wykorzystuje do komunikacji w pracy zabezpieczone systemy przesyłania plików oraz informacji, a także narzędzia przeznaczone do pracy grupowej w środowisku zawodowym, potrafi zarządzać kontami firmowymi w mediach społecznościowych, a także łączyć się z zewnętrznymi źródłami zasobów za pomocą sieci VPN (połączenie tunelowe). Rozumie również zasadę działania funkcji skrótu i algorytmów szyfrujących oraz korzysta z narzędzi do szyfrowania dysków oraz z maszyn wirtualnych. W przypadku wystąpienia problemów technicznych umie odzyskać poprzednią instancję systemu operacyjnego oraz wygenerować raport diagnostyczny. Korzysta przy tym z narzędzi do dokładnej analizy stanu działania sieci komputerowej oraz urządzeń peryferyjnych.

Zestawy efektów uczenia się

1) Przetwarzanie danych cyfrowych

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Opisuje funkcje systemów operacyjnych

Kryteria weryfikacji:

- a. charakteryzuje zagadnienia związane z nośnikami danych (np. partycje i sposób ich podziału, systemy plików (np. NTFS, FAT, EXFAT), macierze RAID),
- b. rozróżnia pojęcia związane z obsługą sieci przez systemy operacyjne (np. brama główna, routing, adres statyczny i dynamiczny, DNS, port sieciowy, maska sieciowa, MAC),

- c. identyfikuje najczęściej wykorzystywane protokoły komunikacyjne (np. FTP, SMB, HTTP, IMAP),
- d. charakteryzuje rolę tokenów i ich przykładowe zastosowanie (np. NFT),
- e. omawia konfigurację zewnętrznych urządzeń peryferyjnych podłączonych do sieci (np. NAS, drukarka sieciowa),
- f. charakteryzuje rolę procesów systemowych i aplikacji,
- g. identyfikuje rejestr systemu lub harmonogram zadań.

2. Administruje systemami operacyjnymi

Kryteria weryfikacji:

- a. łączy się z zewnętrznymi zbiorami danych, korzystając z protokołów komunikacji (np. BitTorrent, IRC, FTP, SFTP),
- b. analizuje listę uruchomionych procesów pod kątem zużywanych zasobów systemowych,
- c. konfiguruje ustawienia sieciowe,
- d. konfiguruje listę partycji dla każdego z zainstalowanych nośników,
- e. modyfikuje uprawnienia do plików,
- f. stosuje harmonogram zadań systemu operacyjnego.

3. Zarządza plikami tekstowymi i arkuszami kalkulacyjnymi w formie offline i online

Kryteria weryfikacji:

- a. charakteryzuje rozszerzenia plików związanych z bazami danych (np. XML, CSV),
- b. tworzy pliki tekstowe i arkusze kalkulacyjne z ustawionymi prawami dostępu (online lub offline),
- c. wykorzystuje funkcje plików tekstowych (np. śledzenie zmian, symbole i wzory matematyczne, funkcja tłumacza, blokada dokumentu do edycji, własne szablony dokumentu),
- d. wykorzystuje funkcje arkusza kalkulacyjnego (np. funkcje matematyczne, zaawansowane wykresy, zewnętrzne źródła danych, słowniki, eksport/import danych w formacie *.csv, blokada arkusza).

4. Zarządza multimedialnymi danymi cyfrowymi

Kryteria weryfikacji:

- a. charakteryzuje narzędzia do edycji materiałów multimedialnych (np. Canva, Photopea, Audacity, Gimp, Inkspace),
- b. modyfikuje pliki multimedialne (np. kadrowanie, wycinanie fragmentu, dodawanie tekstu, filtrów, elementów dodatkowych, wyciszenie audio, usuwanie stukotu itp.),
- c. charakteryzuje formaty stratnej kompresji i bezstratnego zapisu oraz RAW,
- d. konwertuje pliki pomiędzy różnymi formatami (np. *.mp4 na *.flac, *.png na *.jpg),
- e. charakteryzuje metadane i informacje EXIF,
- f. modyfikuje dane exif / metadane plików audiowizualnych za pomocą zewnętrznych aplikacji (np. IrfanView, PhotoME!, ExifTool).

2) Zarządzanie aplikacjami do bezpiecznej komunikacji

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Opisuje narzędzia do komunikacji indywidualnej lub grupowej

Kryteria weryfikacji:

- a. charakteryzuje algorytmy szyfrowania wiadomości e-mail za pomocą kluczy synchronicznych i asynchronicznych (np. PGP, OpenPGP),
- b. charakteryzuje mechanizmy rezerwacji i archiwizacji wiedzy oraz demoscenę (np. na podstawie inicjatywy Internet archive),
- c. charakteryzuje narzędzia do komunikacji grupowej w środowisku pracy (np. Slack, Microsoft Teams, HipChat),
- d. charakteryzuje narzędzia do zarządzania kontem firmowym w portalach społecznościowych i agregatorach treści (np. Twitter for Business, Facebook Business, Google Firma, LinkedIn),
- e. charakteryzuje narzędzia wykorzystywane w marketingu bezpośrednim (np. Google Tag Manager, Google Analityka, Faf),
- f. charakteryzuje zasady funkcjonowania sieci VPN w kontekście bezpiecznego przesyłu informacji w sieciach publicznych,
- g. rozróżnia funkcje tradycyjnej poczty e-mail i tymczasowej (np. 10minutemail.net, Facebook Ad Manager).

2. Zarządza narzędziami do komunikacji indywidualnej lub grupowej

Kryteria weryfikacji:

- a. analizuje informacje z Internetu ze względu na źródło ich pochodzenia,
- b. wykorzystuje archiwalne zbiory wiedzy (np. internetarchive.org),
- c. konfiguruje konta użytkowników poczty pod kątem wykorzystania komunikacji szyfrowanej (np. OpenPGP dla Thunderbirda),
- d. deleguje uprawnienia i treści współpracownikom z wykorzystaniem narzędzi do komunikacji grupowej w pracy,
- e. administruje narzędziami do wideokonferencji z wykorzystaniem szyfrowanych połączeń,
- f. łączy się ze wskazaną stroną z wykorzystaniem sieci VPN,
- g. zarządza firmowym kontem w portalach społecznościowych i agregatorach treści (np. logo, dane firmy, godziny otwarcia w serwisach Twitter for Business, Facebook Business, Google Firma, a LinkedIn),
- h. planuje kampanię marketingową, korzystając z serwisów społecznościowych,
- i. administruje mechanizmami do zliczania i śledzenia konwersji (np. instaluje FB Pixel na stronie www, dodaje nowy tag śledzący w Google Tag Manager).

3. Wykorzystuje narzędzia zapewniające cyberbezpieczeństwo

Kryteria weryfikacji:

- a. charakteryzuje funkcje skrótu danych, porównując je do algorytmów szyfrujących (np. MD5, SHA-1),
- b. charakteryzuje rolę maszyn wirtualnych i ich znaczenie w temacie cyberbezpieczeństwa,
- c. tworzy maszyny wirtualne za pomocą narzędzi firm trzecich (np. VirtualBox, Pararells),
- d. administruje maszynami wirtualnymi (np. miejsce na dane, ilość wykorzystywanych wątków, ilość pamięci RAM),
- e. opisuje metody szyfrowania dysku (np. za pomocą BitLockera, FileVault, TrueCrypt, funkcji wbudowanej w MacOS),
- f. administruje wydzielonym obszarem dysku z włączonym szyfrowaniem danych za pomocą wbudowanego narzędzia lub

- zewnętrznego (np. FileVault, TrueCrypt),
g. projektuje zasady bezpiecznego korzystania z zasobów sieciowych dla użytkowników z niższymi umiejętnościami technicznymi.

3) Analiza problemów technicznych dotyczących komputerów klasy PC

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Charakteryzuje problemy techniczne

Kryteria weryfikacji:

- a. omawia proces odzyskiwania systemu lub rolę raportów diagnostycznych,
- b. wyjaśnia współpracownikowi procedury rozwiązania problemów technicznych.

2. Usuwa problemy techniczne

Kryteria weryfikacji:

- a. weryfikuje stan sieci przewodowej/bezprzewodowej (np. za pomocą funkcji netstat, ping lub tracert),
- b. analizuje raport diagnostyczny Windows/Linux/Mac OS pod kątem weryfikacji stanu systemu,
- c. zarządza sterownikami urządzeń peryferyjnych lub oprogramowaniem mikroukładowym,
- d. weryfikuje stan nośnika danych za pomocą zewnętrznych narzędzi (np. CrystalDisk) pod kątem jego przydatności do dalszej pracy,
- e. tworzy dla swoich współpracowników procedury postępowania na wypadek wystąpienia błędów technicznych.

Instytucje certyfikujące i podmioty powiązane z kwalifikacją

#	Instytucje certyfikujące (IC)	Instytucje walidujące
1	Fundacja Digital Europe	

Wnioskodawca:

Fundacja Digital Europe

Minister właściwy dla kwalifikacji:

Minister Cyfryzacji